

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Географічний факультет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчальної роботи

« 01 »

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Асистентська практика
для аспірантів

галузь знання **10 Природничі науки**

спеціальність **103 Науки про Землю**

Освітня програма **Науки про Землю**

спеціалізації

гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія;
метеорологія, кліматологія, агрометеорологія; фізична
географія, геофізика і геохімія ландшафтів; біогеографія і
географія ґрунтів; геоморфологія та палеогеографія;
конструктивна географія і раціональне використання
природних ресурсів; економічна та соціальна географія;
географічна картографія, географічні інформаційні системи і
технології, фотограмметрія та дистанційне зондування Землі
(ДЗЗ).

освітній рівень.....III Доктор філософії

вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2019/2020
Семестр	2-6
Кількість кредитів ECTS	10
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	диференційований залік

Розробники:

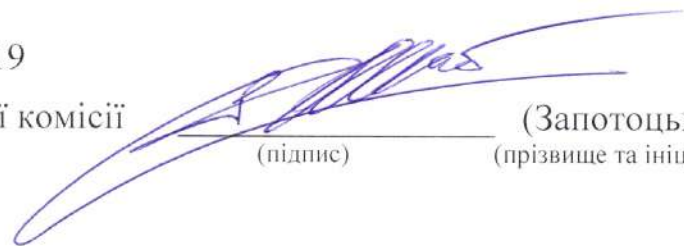
Безродна Ірина Миколаївна, заступник директора ННІ «Інститут геології»
з науково-педагогічної роботи, кандидат геологічних наук, старший науковий
співробітник

Запотоцький Сергій Петрович, доктор географічних наук, професор
кафедри економічної та соціальної географії, професор

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол № 5 від 30.08.2019

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

(Запотоцький С.П.)
(прізвище та ініціали)

Мета – оволодіння методологією педагогічної діяльності, якісна підготовка до професійної педагогічної діяльності у закладах вищої освіти, оволодіння сучасними методами викладання у ЗВО, практичною методикою проведення різних видів навчальних занять, організація самостійної роботи студентів за навчальними дисциплінами профільної кафедри; оволодіння практичними методами та прийомами проведення виховної роботи, що здійснюється профільною кафедрою.

Об’єкт - навчальний процес підготовки фахівців за спеціальністю «Науки про Землю».

Предмет - окрема дисципліна або дисципліни загального чи професійного циклу навчального плану підготовки фахівців спеціальності «Науки про Землю».

Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

Знання дисциплін загального геологічного циклу, основні аспекти методології педагогічної діяльності у вищій школі.

Анотація навчальної дисципліни / референс:

Протягом асистентської практики аспірант має: набутти професійно-педагогічних навичок та умінь викладача вищої школи за спеціальністю «Науки про Землю», залучитись до активної діяльності як викладача, обирати та використовувати ефективні прийоми і методи навчання та контролю за навчальною діяльністю студентів, здійснювати виховну роботу зі студентською молоддю.

Завдання (навчальні цілі):

–формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь викладача вищої школи;

–створення умов для професійної підготовки аспірантів, залучення їх до активної діяльності як викладачів; аналіз та узагальнення передового педагогічного досвіду;

–визначення та реалізація конкретних цілей та завдань освітнього процесу з урахуванням ступеню навчання;

–формування професійно значущих якостей, професійних умінь та навичок управління навчальною діяльністю студентів;

–вибір та використання ефективних прийомів і методів навчання та контролю за навчальною діяльністю студентів;

–оволодіння аспірантами комунікативними вміннями, необхідними для спілкування зі студентами та викладачами;

–розвиток у аспірантів практичних умінь здійснювати виховну роботу зі студентською молоддю.

Результати навчання:

<i>Результат навчання</i> (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		<i>Форма/Методи викладання і навчання</i>	<i>Форма/Методи оцінювання</i>	<i>Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни</i>
Код	Результат навчання			
1.1	Мати знання з питань організації і форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення	Відвідування занять та консультацій, що проводять викладачі кафедри, самостійна робота з матеріалом	Звіт про проходження практики	до 10%
1.2	Сучасні методи викладання в закладах вищої освіти	Відвідування занять та консультацій, що	Звіт про проходження	до 10%

		проводять викладачі кафедри, самостійна робота з матеріалом	практики	
2.1	Здійснювати підготовку навчально-методичного забезпечення, підготовку та проведення лабораторних і практичних занять, організацію самостійної роботи студентів в межах дисциплін профільної кафедри	Підготовка методичних матеріалів занять	План-конспект одного з проведених занять, фрагменти навчально-методичного забезпечення дисципліни (плани-конспекти семінарських/практичних/лабораторних занять тощо)	до 30%
2.2	Проводити опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять.	Підготовка методичних матеріалів занять	Розробка методичних матеріалів лабораторних, практичних та семінарських занять	до 10%
2.3	Застосовувати активні методики викладання професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності «Науки про Землю»	Проведення лабораторних, практичних або семінарських занять	Самостійне проведення лабораторних, практичних та семінарських занять	до 10%
3.1	Опанувати прийоми лекторської майстерності. Вільно володіти теоретичним матеріалом.	Проведення лабораторних, практичних або семінарських занять	Самостійне проведення лабораторних, практичних та семінарських занять	до 10%
3.2	Працювати в команді, наявність навичок міжособистісної взаємодії	Проведення лабораторних, практичних або семінарських занять	Методична розробка організації самостійної роботи студентів, включаючи виховні заходи	до 10%
4.1	Розуміння особистої відповідальності за виховання студентської молоді, необхідності діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Асистентська практика	Оцінка наукового керівника практики	до 10%

Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1
	Програмні результати навчання						
Мати знання з питань організації і форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення.	*	*					
Проводити опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосовувати активні методики викладання професійно-орієнтованих дисциплін фахового напрямку «Науки про Землю» та дисциплін фундаментального циклу.			*	*	*	*	
Діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо і на основі етичних міркувань (мотивів).					*	*	*

Структура курсу: самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника, робота під керівництвом викладача дисципліни, проведення практичних або лабораторних занять на профільній кафедрі, складання та захист звіту.

2. Оцінювання результатів асистентської педагогічної практики аспірантів.

2.1 Оцінювання керівником практики за двобальною шкалою: «виконано», «не виконано».

2.2 Оцінювання профільною кафедрою за двобальною шкалою: «допустити до складання підсумкового контролю», «не допустити до складання підсумкового контролю».

2.3 Підсумкове оцінювання у формі підсумкового контролю: Результати педагогічної діяльності аспірантів оцінюються за 100 бальною шкалою.

Схема формування оцінки:

	Критерії оцінювання	Кількість балів
1.	Звіт аспіранта/ад'юнкта про проходження асистентської педагогічної практики	20
2.	Журнал асистентської педагогічної практики	5
3.	План-конспект одного з проведених занять	20
4.	Фрагменти навчально-методичного забезпечення дисципліни (плани-конспекти лекцій та плани-конспекти семінарських/практичних/лабораторних занять)	30
5.	Варіанти поточних та підсумкових контрольних заходів	15
6.	Методична розробка організації самостійної роботи студентів, включаючи виховні заходи	10
	Разом	100

Аспірант не допускається до підсумкового контролю за відсутності документів, що підтверджують проходження ним асистентської педагогічної практики, а також при негативному оцінюванні проходження практики науковим керівником чи профільною кафедрою.

Організація оцінювання: Контроль за результатами асистентської педагогічної практики здійснюється екзаменаційною комісією за результатами усного опитування з врахуванням: оцінки наукового керівника практики та профільної кафедри, рівня підготовки та якості

звітних матеріалів; презентації звіту про проходження практики.

Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	1-59

**СТРУКТУРА АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

№ п/п	Назва теми	кредити ЄКТС
		Асистентська практика
1	Аналіз літературних джерел щодо сучасних методів викладання у вищій школі	2
2	Підготовка та проведення різних видів навчальних занять	6
2.1	Розробка та підготовка планів-конспектів лекцій, планів-конспектів семінарських (практичних, лабораторних) занять	2
2.2	Проведення лекційних, семінарських (практичних, лабораторних) занять	4
3	Проведення організаційно-педагогічної та виховної роботи	1
4	Складання та захист звіту про проходження практики	1
ВСЬОГО		10

Загальний обсяг *10 кредитів*.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна

1. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Філ-студія, 2006. – 320 с.
2. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: практикум: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2008. – 336 с.
3. Буланова-Топоркова М.В. Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие/ М.В.Буланова-Топоркова, А.В.Духовнева, Л.Д.Столяренко.- 2-е изд., доп. и перераб.- Ростов н/Д: Феникс, 2002.- 544 с. 4. Кузьмінський А.І. Омеляненко В.Л. Педагогіка. Підручник. – К.: Знання, 2007. – 447 с.
4. Смирнов С.Д. Педагогика и психология высшего образования: от деятельности к личности: Учеб. Пособие / С.Д. Смирнов. – М.: Академия, 2005. – 400 с.
5. Загальна психологія. / За загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. Підручник. – 2-ге вид., переробл. і доп. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 704 с. 7. Зимняя И.А. Педагогическая психология / И.А. Зимняя. – М., 2000. – 175 с.
6. Мартиненко С. Особливості педагогічної взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу, наукової та соціально-гуманітарної діяльності / С. Мартиненко // Вища школа. – 2009. – № 11. – С. 32–39.
7. Краснощок І. П. Особливості системи виховної роботи у вищому навчальному закладі / І. П. Краснощок // Наукові записки КДПУ. Серія: Педагогічні науки / ред. В. В. Радул [та ін.]. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2011. – Вип. 93. – С. 83–88.
8. Педагогічна практика: рекомендації до проходження аспірантами педагогічної практики [Електронний ресурс] : навч. посіб. для аспірантів спеціальності 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», спеціалізації «Інформаційні технології в біології та медицині» / Є. А. Настенко, Л. Д. Добровська, Г. А. Корнієнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 512 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 80 с.
9. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи : навч.-метод. посіб. / Л.В. Артемова. – К. : Кондор, 2012. – 272 с.
10. Начаєв В.М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / В.М. Начаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.

Додаткова: Визначається відповідно до тематики занять і фіксується в звіті про практику.